

Rigsdagstidende.

1851.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 385.

Anden Session.

99de Møde.

Lorsdagen den 27de Februar.

(Fortsat.)

Justitsministeren (fortsat): Jeg troer ikke, at det er ret godt at forstaae, hvad Meningen egentlig er med den Deel af dette Uendningsforslag, som jeg fra mit Standpunkt maa ansee for overskødigt; thi, naar det i den første Deel af dette Uendningsforslag hedder: „foraauidt der kun søges om Tilladelse til at afhænde dette Gods til Fæsterne, deres Børn og Svigerbørn“, saa anseer jeg det for at være overskødigt, eftersom jeg i de Bevillinger, der ere udfærdigede fra Justitsministeriet, hidtil stedse har optaget den Clausul, at, naar Godsset var bortfæstet, kunde det ikke afhændes til Andre end til Fæsterne, eller, med deres Samtykke, til deres Børn eller Svigerbørn, og eftersom jeg ikke agter at gjøre nogen Forandring i denne Clausul med Hensyn til de Bevillinger, som i Fremtiden maatte blive udfærdigede. Den sidste Deel af dette Uendningsforslag, hvor det hedder: „eller naar det er fæstet ledigt, og intet af sidste Fæster efterladt Barn eller Svigerbarn kan og vil kjøbe det“, kan jeg ikke rigtigt forstaae Meningen af. Jeg troer nemlig ikke, at det dermed skal være sagt, at, dersom et Barn eller Svigerbarn af den sidste Fæster kommer og melder sig som Liebhaber til at kjøbe Gaarden, saa skal han ubetinget være nærmere dertil end enhver Anden, selv om denne Anden vil byde en langt betydeligere Kjøbesum; thi, dersom det er Meningen, saa vil jo den ganske simple Følge deraf være, at Lehns- eller Stamhuusbesidderen vil bortfæste den Gaard, som han ikke kan faae solgt, fordi det efterladte Barn eller Svigerbarn ikke vil byde ham en saadan Kjøbesum, som han kan faae af Andre, til hvem Loven forbyder ham at sælge, hvorved han altsaa

netop vil faae en Opfordring til at bortfæste og først derefter sælge til den nye Fæster, og desuden tillige meget tabe Opfordringen til at tage det Hensyn, som man i Reglen kan forudsætte fra Godseierens Side vil blive taget, til den sidste Fæsters efterladte Børn eller Svigerbørn; skal det derimod kun betyde, at den sidste Fæsters efterladte Barn eller Svigerbarn skal have Fortrinnet, foraauidt han byder ligesaa Meget som en anden Kjøber, saa seer jeg slet ikke, at det har nogen Betydning; thi man kan vel være fuldkommen forvisset om, at enhver Stamhuus- eller Lehnsbesidder vil foretrække at sælge til den sidste Fæsters efterladte Børn fremfor til en Fremmed. Jeg troer forøvrigt ogsaa, at man i saa Henseende, som i saa mange andre, fuldkomment kan stole paa det gode Forhold, der er imellem Godsbesidderen og Fæsterne, Noget, som jeg heller ikke troer betvivles fra deres Side, hvis Anskuelser jeg deler.

Jeg skal derefter gaae over til at omtale Uendningsforslaget under Nr. 3, som maaskee vil blive Gjenstand for en mere omstændelig Drøftelse end det andet. Det syntes mig ved første Dristelse at fremtræde som et overmaade hensigtsmæssigt Forslag — det seer i alt Fald ud, som om det kunde være aldeles uskadeligt, thi det synes ganske at ligge i Sagens Natur, at, naar der i Crectionsbreve er taget Bestemmelser, som skulde komme Bønderne til Fordeel, saa maaskee disse Bestemmelser ogsaa blive at tage i Betragtning ved de Bevillinger til Salg, der udfærdiges, saaledes at de Fordele, som Godsets Bønder skulde have, ogsaa kom dem tilgode ved Salget. Men jeg troer ikke, man kan bedømme Virkningen af en saadan Lovbestemmelse, uden at man nogenlunde kender de Bestemmelser, som findes i Crectionsbrevene, for deraf at kunne see, hvorvidt det